

Bronius Kviklys

NAUJI DUOMENYS APIE VILNIAUS KATEDRĄ

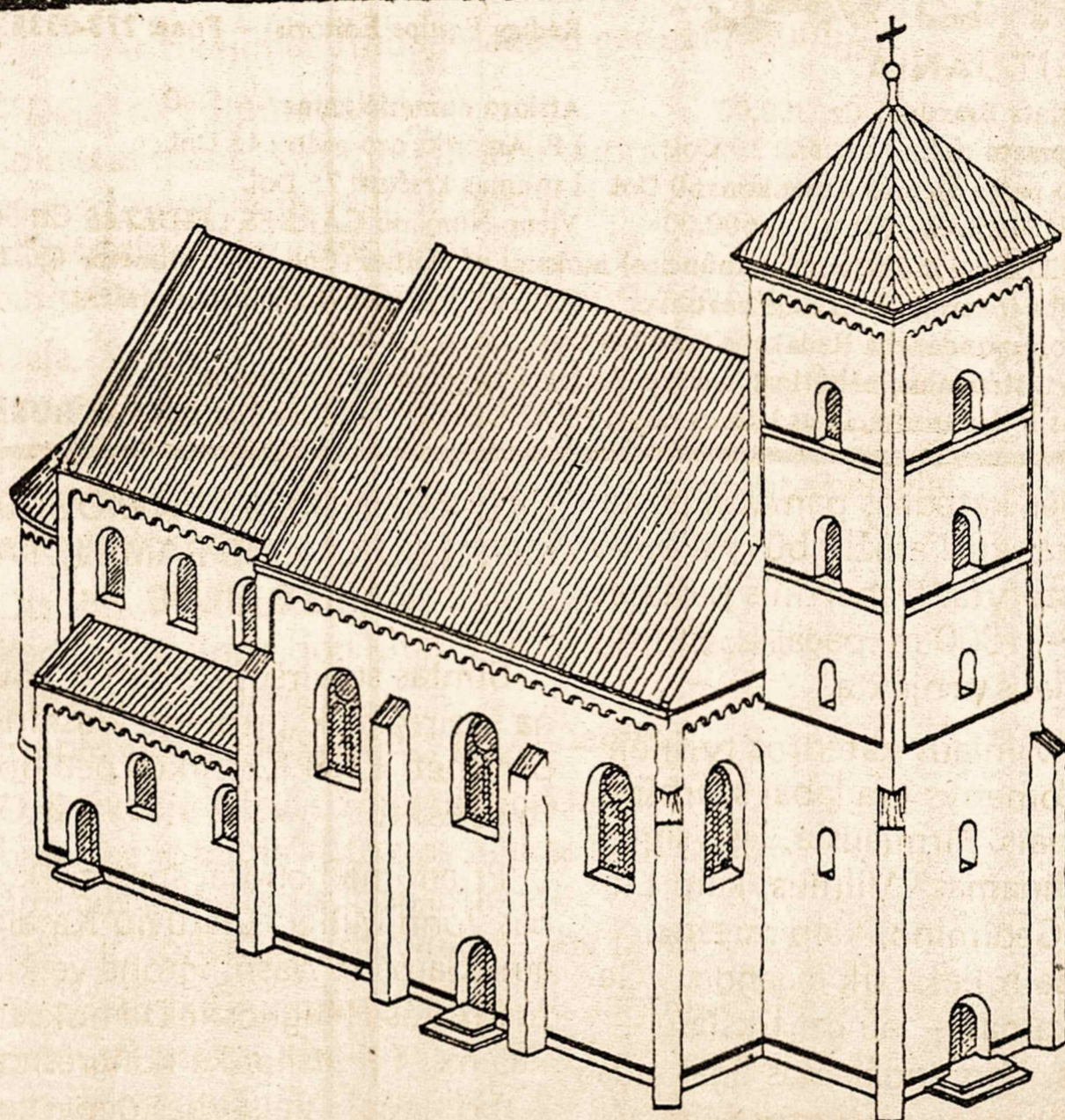
Rasti ir ištirti Mindaugo statyti Katedros pamatai

Lietuvos bažnyčių serijinio veikalų Vilniaus arkivyskupijos I knygoje (24-26 psl.), rašant apie Lietuvos krikštą ir pirmąją katedros bažnyčią, buvo išreikšta prielaida, kad XIII a. vidurio, Mindaugo laikų sostinė, galėjo būti Vilnius ir kad čia, greičiausia, buvo naujai įsteigta Lietuvos vyskupijos centras ir pirmoji katedra. Šią mūsų prielaidą neseniai patvirtino paskutinių poros dešimtmečių archeologinių tyrinėjimų duomenys, kuriuos žurnalo "Kultūros barai" nr. 4 ir 5 paskelbė Architektūros mokslų kandidatas Napoleonas Kitkauskas ir archeologas Albertas Lisanka, rašinio antraštė – "Nauji duomenys apie viduramžių Vilniaus katedrą".

Vilniaus katedros požemių tyrinėjimai pradėti tuojuo po didžiulio 1931 m. potvynio, kai iškilęs ir plačiai patvinęs Neris upės vanduo apšėmė katedrą ir jos aplinką. Sienose atsirado plyšių, buvo pavojus, kad katedra gali sugriūti. Tačiau lenkų laikais tyrinėjimai vyko labai palengva ir buvo atliktas tik dalinis pamatų konservavimas. Pokario metais (jau išplėsus katedrą iš katalikų), pastato šiaurės vakariniam kampe atsirado naujų plyšių. Reikėjo juos užtaisyti ir kartu įrengti pastato šildymo sistemą. Intensyvūs kasinėjimai bei tyrinėjimai vyko nuo 1973-1974 metų vadovaujant abiem mūsų jau minėtiems autoriams. Be jų daug dirbo architektai: Sigitas Lasavickas, Dalia Bugailiškytė, archeologas Gintautas Stankevičius, Vyriausiasis vadovas – architektas G. Laučius. Buvo sutelkta ir daugiau mokslinių darbuotojų, įvairių specialistų. Naudoti naujausi muziejinių kistės bei konservavimo metodai.

Atliekant remonto darbus, buvo nuspręsta pastato apšildymo ir oro kondicionavimo vamzdžius įrengti giliai po grindimis. Reikiami kasinėjimai buvo vykdomi 1984-1985 m. Tirtuose plotuose rasta 10-11 įvairių laikotarpių grindų, surastas dar vienas nesuardytas grindų iš glazuruotų plytelių fragmentas. Seniausio kvadratinio pastato grindys aptiktos 2,5 – 2,7 m. gylyje. (Dabartinio pastato žemiausios grindys įrengtos XV a. yra 1 m. gylyje).

Archeologai, susumavę gautus rezultatus, nustatė, kad po dabartiniu Vilniaus katedros pastatu buvo 22,7 x 22,4 m, tai

Vaizdas į XIII amžiaus Mindaugo Vilniaus katedrą iš šiaurės vakarų pusės.

gi kvadratinės formos aukštesnis pastatas. Jo išorėje, ties vakarinės sienos viduryje, stovėjo apie 1,5 pločio masyvus bokštas, kurio apatinės dalies sienų storis siekė 3 metrus. Pastato rytinėje dalyje aptikta presbiterija, kuri, kartu su absida, buvusi 15,9 m. ilgio ir 12,1 m. pločio. Atrasto pastato liekanos leido padaryti išvadą, kad pastate buvo dvi poros piliorių, 3 navos. Pamatai sumūryti iš lauko akmenų, riestų rusvos spalvos skiediniu, kuriame, be kalkių ir smėlio, rasta molio ir pelėnų priemaišų. Presbiterijos šiaurinėje dalyje aptikti dviejų koplyčių griuvėsiai. Kaip medžiaga naudotos ir plytos.

Tarp griuvėsių rasta nemaža nukritusio tinko fragmentų, o jų paviršiuje išlikusios juodos, rudos, raudonos, gelsvos, mėlynos ir žalsvos spalvos sieninės tapybos liekanos. Vienoje vietoje buvo galima pastebėti buvus žmogaus dydžio Nukryžiuotojo Kristaus (išskėstomis rankomis tapyba) Glazuruotų plytelių tarpe aptikta plytelė su raiteliu ir pėsčiuoju (kariu), kita plytelė su arka ir karališkąja karūna. Bet kuriam amžiui priklauso minėti ir kiti radiniai?

Į šį klausimą atsako autoriai šiais žodžiais: "Architektūrinės formos (presbiterijos su absida sandūros pobūdis), statybos technika (mūro skeidinio savybės, plytų metmenys, sienų mūrijimo būdas), interjero puošyba (glazuruotų plytelių grindys) leidžia manyti, kad tai XIII am-

N. Kitkausko rekonstrukcija žiaus pastato liekanos. Tai Mindaugo laikų katedra".

Toliau, archeologai ir architektai, vadovaudamiesi to laiko Vakarų Europoje vartotu statybos būdu, konstrukcija, nustatė, kad "Mindaugo katedros šoniniuose fasaduose buvo po tris su pusapskritėmis sąramomis, langus, bokštą, vainikavo piramidinis nestočių šlaitų (35 - 45 laipsniu) stogas, karnizinę dalį galėjo puošti dekoratyvinė architektūra. Įėjimai į katedrą buvo įrengti šoninėse sienose, o tai irgi liudytų ankstyvą pastato kilmę. Stogas turėjo būti dengtas švino skarda, nes degėsiuose virš glazuruotų grindų, rasta susilydžiusio švino gabalų".

Pasiremdamas minėtais duomenimis, architektas N. Kitkauskas paruošė ir paskelbė Mindaugo katedros rekonstrukcinį piešinį, kuris gali būti artimas tikrovei.

Bet koks likimas ištiko Mindaugo katedrą? Manoma, kad po Mindaugo nužudymo (1263) m. glazuruotų plytų grindys buvo užpildytos smėliu. Kai kurie istorikai ir archeologai teigimai leidžia manyti, kad buv. katedros pastatas buvo paverstas senosios lietuvių tikybos šventykla. Istorikas R. Batūra teigia, kad "šventykla galėjusi būti katedros vietoje". Panašią nuomonę jau anksčiau paskelbė ir žinomas rusų istorikas bei etnografas V. Toporovas. Ir tik gal po kokio pusantrų šimto metų (1387 m.) DLK Jogaila, atnaujindamas Lietuvos krikštą, ant seno-

SEMANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cz. 300,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cz. 600,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anūncios) mokami už skilties (Coluna) centimetra Cz. 20,00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako. Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVENAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Mooca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cz. 5,00

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

I tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cz. 500,00

I tolimesnius kraštus: 75 Dol.

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVENAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

sios mindauginės katedros pamatų, pastatė naują katedrą, kuri amžių būvyje buvo kelis kartus atstatyta. Dabartinis pastatas statytas 1786 – 1800 m. pagal L. Stuočkos – Gucevičiaus projektą.

Paskelbtieji Vilniaus katedros tyrinėjimo naujieji duomenys yra labai svarbūs įvairiais požiūriais. Pirmiausia, visu šimtmečiu "pasendinamas" Vilnius, kaip Lietuvos sostinė. Gedimino, kaip miesto įkūrėjo, legenda ir lieka tik legenda... Gedimino pilies kalnas – jau gal tiksliau – Mindaugo pilis. Išsprendžiamas ilgai mūsų istorikų bei archeologų ieškotos Mindaugo sostinės (Vorutos?) klausimas.

Ir Lietuvos krikšto datos klausimas iškyla kitokioje plotmėje. Turint galvoje didelę mindauginės katedros apimtį (22,7 x 22,4 metrų), galime pasidaryti išvadą, kad ano meto katedros bažnyčia buvo pakankamai didelė – joje galėjo sutilpti keli šimtai žmonių.

O Mindaugo šeimos reikalams (jeigu tik tiek būtų buvę krikščionių, kaip teigia kai kurie istorikai), būtų užtekę ir mažos pilies rūmų koplyčios.

Taigi teisingai elgiasi Lietuvos krikščionybės minėjimo komitetas ir tie, kurie pirmojo Lietuvos krikšto data laiko Lietuvos valdovo Mindaugo (1251 m.) krikštą, o 1387 m. Jogailos rūpesčiu atliktą krikštą – tik Lietuvos krikšto atnaujinimu. Ši mūsų teigimą paliudija tvirti, net po daugiau kaip 700 metų įvairių negandų ir nelaimių, išlikę Mindaugo katedros Vilniuje pamatai. Be ko kita, jie rodo, kad lietuvių tauta jau XIII a. nebuvo tokia "laukinė" kaip kai kurie svetimieji kronikų rašytojai apie mus rašė. Deja, dabar katedra, šimtus metų buvusi Lietuvos tikinčiųjų dvasinis židinys, dabar tėra tik "muziejus". Kaip mes iševijoje dėl jos gražinimo katalikams kovojame, tepasisako tie, kurie tą kovą turėtų vesti.

"Tėviškės Aidai", 1986.nr. 30.

CIRURGIOS DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 10 and.

V. Prudente - Fone: 273-6696

LKB KRONIKOS PENKIOLIKOS
METŲ SUKAKTIS PAMINĖTA
KAPITOLIUJE

Šimtas su viršum žmonių kovą 19 dieną susirinko kapitoliuje Washingtone paminėti LKB Kronikos penkiolikos metų sukaktį.

Priėmimą bendrai surengė kongresmenas John Miller, Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa ir Washingtone veikiąs tyrimo Institutas Religijos ir Demokratijos reikalams. Į jį atsilankė kongresmenai ir jų štabo nariai, Valstybės departamento pareigūnai, atstovai iš įvairių religinių ir žmogaus teisių organizacijų ir Washingtone bei jo apylinkių lietuviai. Šalia Millerio, priėmime dalyvavo kongresmenai Dornan, Levine ir Feighan bei kongresmenų Kennedy, Ritter, Yatron ir Barton ir senatorių Metzenbaum ir Lautenberg pasiūsti atstovai. Daugiau negu pusė svečių atstovavo kitataučių institucijas, besidominčias Lietuva ar tiesiogiai dirbančias persekiojamų lietuvių naudai, kaip pvz. JAV Kongreso Helsinkio komisija, National Center for Public Policy Research, Christian Response International, ir visa eilė kitų.

Prieš priėmimą vysk. Thomas Lyons, Washingtone arkivyskupijos augziliaras vyskupas, aukojo LKB Kronikos intencijai mišias, koncelebruojant Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos pirminingui J.E. vysk. Pauliui Baltakiui ir Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos reikalų vedėjui kun. Kazimierui Pugevičiui, kuris šia proga pasakė specialiai pritaikytą pamokslą.

Po mišių svečius Rayburn House Office Building prie priėmimo durų sutiko Religinės Šalpos štabas. Kiekvienas kitatautis svečias gavo po informacijos paketą apie LKB Kronikos vaidmenį okupuotos Lietuvos rezistencijoje. Priėmimo kambary buvo išstatyta imponuojanti perse-

kiojamos Lietuvos Bažnyčios paroda ir literatūros stalas. Be sustojimo priėmimo metu buvo rudomos vaizdajuostės apie Lietuvą.

Knygų ir daugelių straipsnių autorius George Weigel, James Madison fundacijos pirmininkas, pravedė programą, kurios metu kalbėjo Kent Hill, Institute on Religion and Democracy pirmininkas, kongresmenas John Miller, kun. Kazimieras Pugevičius ir vysk. Paulius Baltakis. Baltųjų rūmų atstovas Linas Kojeļis perskaitė prezidento Reagano sveikinimą.

Vysk. Baltakis trumpai pasveikino LKB Kronikos redaktorius ir Lietuvos katalikus lietuvių kalba.

Šia proga kongresmenas Milleris, respublikonas iš Washingtono vaistijos, pranešė, kad JAV Kongrese yra steigiamas religinės laisvės pakomisė Lietuvos katalikams. "Neturiu daug lietuvių savo distrikte ir nesu lietuvis, nei katalikas... bet esu įsitikinęs, kad ši pakomisė yra napaprastai svarbi, nes ji gina pagrindinę žmogaus teisę, būtent religinę laisvę", aiškino kongresmenas Milleris.

(LIC)

KONGRESMENAI RAGINA KALIFORNIJOS
GUBERNATORIŲ SUTEIKTI
"GARBĖS PILIETYBĘ" GAJAUSKUI

Dešimt JAV Kongreso narių iš Kalifornijos valstijos neseniai kreipėsi į Kalifornijos gubernatorių George Deukmejian su prašymu, kad jis suteiktų Kalifornijos "garbės pilietybę" politiniam kaliniui Baliai Gajauskui.

Š. m. vasario 17 d. datuotame laiške kongresmenai Robert Badham, Howard Berman, Barbara Boxer, Robert K. Dornan, David Dreier, Bob Lagomarsino, Tom Lantos, Mel Levine, Matthew G. Martinez ir Carlos Moorhead teigia, kad garbės pilietybės suteikimas Gajauskui būtų humaniškas ir simbolinis gestas, kuris suteiktų vilties Gajausko tetai bei jos šeimai, gyvenantiems Kalifornijoje. Taipogi, anot laiško autorių, Gajausko byla taptų svarbesnė sovietų akyse.

Kongresmenai atkreipė gubernatorių Deukmejian dėmesį į tai, kad Gajauskas, ilgiausiai kalinamas politinis kalinys visoje Sovietų Sąjungoje, 1981 m. buvo apdovanotas Rothko Foundation premija už jo pasiryžimą ginti tiesą ir laisvę.

(LIC)

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvás de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

MEDITACIJOS

GYVOS KRIKŠČIONIŠKOSIOS DVASIOS METAMS

(Katalikų Kalendorius Žinynas, Kaunas - Vilnius 1986)

OLANDO LAIŠKAS GORBAČIOVUI

Olandijos parlamento nario ir Benelux parlamento pirmininko laiškas

1986 m. vasarą Baltiečių laisvės lygos pirm. Avo Piirisild Pasaulio antikomunistinės lygos konferencijoje Taiwane susitiko su Olandijos parlamento nariu dr. B.M.J. Hennekam ir artimai sušibičiuliavo. Kiek vėliau p. Hennekam buvo išrinktas Benelux (Belgijos, Olandijos ir Liuksemburgo) kraštų parlamento pirmininku. Š. m. sausio 28, pasinaudodamas Amerikos baltiečių laisvės lygos biuletinio vasario mėn. nr. paskelbtu Amerikos katalikų vyskupų konferencijos rezoliucijos tekstu, jis sovietų komunistų partijos sekretoriui Gorbačiovui parašė tokį laišką:

"Mielas p. Gorbačiovai, drįstau Jums rašyti šį laišką. Šiais 1987 metais katalikiškoji Lietuva ir visi lietuviai pasaulyje švenčia 600 metų sukaktį nuo galutinio krikščionybės įvedimo Lietuvoje. Nei Lietuvos vyskupams, nei kunigams 1987 metais nebus galima išvykti iš krašto, nei jokiais grupėmis nebus leidžiama atvykti iškilmingai paminėti krikščionybės Lietuvoje 600 metų sukakties.

Šia iškilminga 600 metų sukakties proga prašau Jus, p. Gorbačiovai, kaip Sovietų Sąjungos vadą, grąžinti Vilniaus vyskupą J. E. Julijoną Steponavičių iš ištrėmimo į Vilniaus arkivyskupo pareigas ir katalikams grąžinti Lietuvos sostinės Vilniaus katedrą, kurią valdžia konfiskavo ir pavertė galerija.

Taip pat prašau Lietuvos katalikams grąžinti Vilniaus Šv. Kazimiero, Lietuvos globėjo, šventovę, kuri dabar pavirsta ateizmo muziejumi.

Be to, prašau katalikams grąžinti Taikos Karalienės šventovę Klaipėdoje ir kitas konfiskuotas šventoves. Prašau paleisti visus lietuvius politinius kalinius, laikomus įvairiose sovietų koncentracijos stovyklose. Pagaliau 600 metų sukakties proga Lietuvos katalikams ir visiems kitiems tikintiesiems duokite religijos laisvę, kokią aš turiu Olandijoje.

Laukdamas Jūsų atsakymo,

Dr. B.M. J. Hennekam"

– Ar tikėjimas žmogų padaro geru žmogumi?

– Deja, ne automatiškai.

Sokratas manė, kad žinojimas ir supratimas neleis žmogui ir gyvenime paklysti, neleis tapti blogu žmogumi, nes pats Sokratas buvo išminčius ir doras kartu.

Deja, žmogaus širdis turi savo troškimus, savus įrodymus ir savus pasiteisinimus, jog galima ir net "reikia" gyventi kitaip; deja, bet būna, kad protas ir išmintis pasijunta bejėgiai bet aiškios apgaulės ar smurto akivaizdoj...

Olandijos filosofas žydas Spinoza mokė, kad sužinojimas, jog kitap nėra ir būti negali, žmogų daro laisvą – ir apie kitokią laisvę net svajoti nereikia...

O iš tikrųjų Dievas žmogui davė laisvę begalinę ir baisią – tokios niekas neduoda. – žmogus gali rinktis ir apsispręsti "už" ir "prieš", "su tavim" – "be tavęs".

Be proto ir žinojimo žmogui yra dar duota ir valia: paklusti protui, išminčiai, Dievui ar ieškoti naujų kelių ir naujų pasaulių, nors pradėti iš naujo ar verkti reikėtų.

Taip ir tikėjimas – ne viskas.

Žmogus gali ir nuo šviesios saulės nususkti, ir pagal žvaigždes – kad ir labai audringą naktį – vėl į savo uostą sugrįžti.

G y v e n i m a s
s u D i e v u

Žegnonė – Kryžiaus ženklas ant savęs – yra prašymas, pasiryžimas ir priesaika krikščioniškam gyvenimui.

Brėžiu iš aukšto žemyn savo ranka ir žinau: esu Dievo sukurtas, bet tikrai žmogus, gyvenu žemėje ir tarp žmonių, tokių kaip aš.

Vedu ranka iš kairės dešinėn ir noriu gyventi, dirbuotis taip, kad Dievo dangaus ir Dievo dešinės būčiau vertas.

Sakau: vardan TĖVO – kuriančio ir gyvenimą dalijančio, vardan SŪNAUS – išgelbstinčio ir tiesiai gyvenančio, vardan DVASIOS ŠVENTOS – gaivinančios ir stiprios – viską darysiu.

Keliu ranką prie kaktos – "Padėk man būti šviesiam, Tėve" (yra dar labai tamsiai gyvenančių žmonių, iki nakties tamsos ir man netoli...),

dedu ranką prie širdies – "Padėk man būti geram, Kristau" (yra dar labai piktų žmonių, iki piktumo ir man taip arti...),

paliečiu abudu pečius – "Padėk savas pareigas, Dvasia Šventoji, atlikti pačiam ir savas naštas nešti pačiam"

(deda naštas kitiems ir dar paspaudžia žmones, tokia pagunda nesvetima ir man...).

Tikiu savim ir žinau, kad niekas manęs nepavarduos:

pačiam padaryti reikės, pačiam atkentėti ir pačiam nugalėti reikės Kryžiaus galia.

Todėl ir iaiminu save Dievo ženklu – Kryžium, per Kurį buvo Mirtis nugalėta, nuo kurio prasidėjo atsivėrus Danguis. ē

ANTANAS DUTKUS

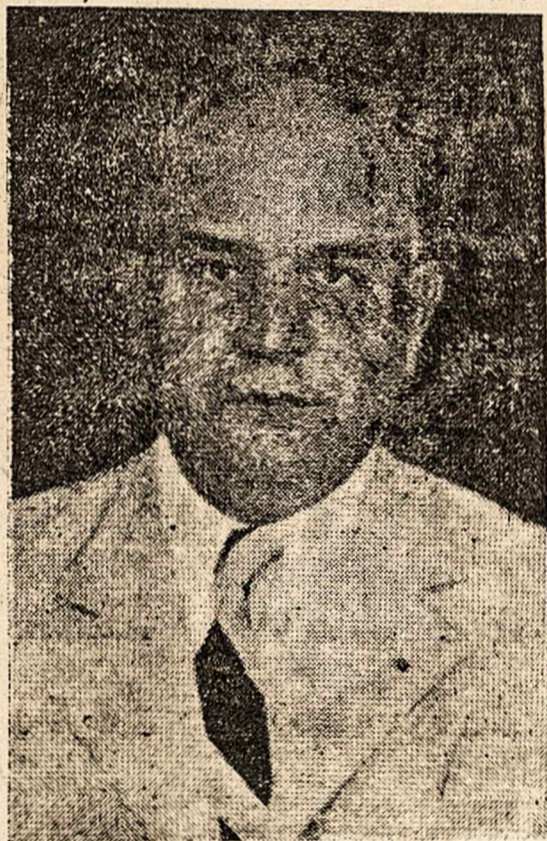
PO ŠEŠIASDEŠIMT METŲ

LIETUVIŲ EMIGRACIJOS PAMINĖJIMAS

Pradžia Nr. 29 (1968) 1986 m.
Tąsa iš Nr. 15 (2000).

Kilnieji svečiai –
Antanas Smetona

Iš Lietuvos lankėsi pas mus, Brazilijoje, įvairūs valdžios ir privatiniai keliautojai pamatyti kraštą ir arčiau pažinti lietuvių gyvenimą mieste ir interiore. Kokiomis akimis jie matė ir kaip įvertino besikūriantį, nuolat krutantį, pilnesnio gyvenimo siekiantį lietuvių? Išvykdami kelionėn iš Lietuvos, daugumas iš jų girdėję ir žinojo iš "autoritetingų" šaltinių, "kad didesnė dalis iš sunkiųjų darbo kalėjimo paleistų laisvėn" pensininkų, arba, kaip juos pavadindavo – "sunkiųjų darbo kalėjimo parapijonų" – išvažinėjo į Braziliją... Nežiūrint tokios suteiktos Brazilijos lietuviui atestacijos, jo būdo ir elgesio įvertinimo, lietuvis nusiiminė, o pliušo, dirbo ne vien tik savo naujai, bet aukojosi ir daug laiko skyrė visuomenei, bendruomenės labui.

DR. FRICAS MEJERIS
Buvęs Lietuvos Atstovas Brazilijoje, Rio de Janeiro mieste.

Jau nuo 1933 m. Europoje dangus vo pradėjęs niuktis. Juodi debesys t dė ir Lietuvos kraštą. Hitlerinis fašizmas – nacizmas – grasinančiai siekė Lietuvos žemių – Klaipėdos krašto. Jėga buvome priversti nusiimti kepurę prieš Lenkijos ponus, kad užmirštume trečda-

lą Lietuvos teritorijos su sostine užgrobimą ir neprisimintume ten žudančių mūsų tautiečių. Netekome Klaipėdos srities su jos uostu prie Baltijos jūros. Pagaliau, nusiaubė iki to niekada nematyta pasaulyje audra, skaudžiai paliesdama ir mūsų šalį – Lietuvą.

Nesutramdomai šelstant vėtroms Europoj, pas mus, Brazilijoje, pradėjo atsirasti "nesavanorių", kilmingų svečių iš Lietuvos, kaip tai: aukštos kategorijos prekybininkų, įmonių direktorių, aukštesnio laipsnio buvusių kariškių. Visi jie baimės pagauti, kas kaip galėjo, šalinosi į svetimus tolius. Vieną iš daugelio čia atsiradusių "svečių", paminėsime Dr. Fricą Mejerį, klaipėditeį, iigus metus tarnavusį Klaipėdos krašto administracijoje kaip juriskonsultas (patarėju teisės klausimais). O kada hitlerininkai jėga užgrobė Klaipėdos kraštą, visa krašto administracija buvo išvaikyta. Advokatas Fr. Mejeris su šeima atkeliavo Brazilijon ne kaip turistas, bet su diplomatinio pasu. Apsistojo Rio de Janeiro mieste.

Nuo 1927 m. Rio de Janeiro mieste veikė stambi medžio žaliavos ir visokiu

išdirbinių įmonė, kurios savininku buvo L. Kamencas, kilęs iš Lietuvos, Kelmės valsč. Baigęs Šiaulių gimnaziją, dar jaunas atvyko Brazilijon ir pradėjo verstis medžių prekyba. 1939 m. pabaigoje, sužinome, kad L. Kamenco firmos dalyviu figuruoja dr. Fricas Mejeris. Po trumpo laiko nugirdome, kad Fr. Mejeris jau buvo vadinamas konsulu, nors visais konsuliariniais reikalais piliečiai privalėjo kreiptis į São Paulo pas konsulą Aleksandrą Polišaitį. Nuo 1951 m. Fr. Mejeris jau buvo vadinamas nepaprastu Lietuvos Atstovu Rio de Janeiro su visomis eksteritorialinėmis teisėmis iki 1960 m., kada Brazilijos Respublikos Prezidentas Janio Quadros suspendavo Pabaltijos valstybių Atstovybių veikimą. Neturėdami aiškių davinių nei lakios fantazijos įsivaizduoti, bent suprasti aukštosios politikos srityje vykstančių stebūkių Lietuvos diplomatoje, kada vieni buvo šaukiami Kaunan, kiti apdovanojami diplomatiniais pasais, kad galėtų netrukdomai palikti kraštą ir išsivežti vertybių, tad ir šių faktų neliesime.

1940 metai atnešė Europai daug svarbių pakitimų, kurie palietė ir Lietuvą. Būdama jėgų suskirstymo centru, Lietuva įsijungė į sovietinių respublikų sąjungą. Pasikeitė krašto politinė ir socialinė struktūra. Senos santvarkos aukštuome-

1940 m. Rio de Janeiro lietuvių delegacija, su dr. Fr. Mejeriu priešaky, atvyko uostan sutikti atvažiavusį iš Europos buvusį Lietuvos prezidentą Antaną Smetoną su šeima. Nuotraukoje delegacija: Brazilijos Užsienio Reikalų Ministerijos diplomatinis atstovas A.B.L. Castelo Branco, jo dešinėje Pranas Dutkus, Ignas Dubauskas, L. Kamencas, priešakyje Antanas Smetona su žmona ir šeimos nariais.

RESTORANAS

VIKTORAS LUKAVIČIUS

Savininkas

Lietuviški ir europietiški valgiai
MALONUS PATARNAVIMAS

Rua Espírito Santo, 118 - Tel. 441.6846

SÃO CAETANO DO SUL

CHOPPERIA

ALEXCHOPP LTDA.

CHOPP – PIZZA – QUEIJOS – FRIOS
RESERVAS PARA FESTAS – MUSICA AO VIVO
Rua SOLON 1062 – Bom Retiro – Tel. 223-2333

nė, privilegijuota kiasė skubėjo pasišalinti iš tėvynės, arba jos atsižadėti visiškai ir prisiimti svetimos vaistybės globą. Kas galėjo ir sugebėjo, didžiausius pinigus mokėjo arba už surinktas brangenybes keitė savo tautybę ir įrodinėjo, kad gislose teutono kraujas teka... Didžiausią subruzdimą Lietuvoje padarė, kada prezidentas Antanas Smetona slapta paliko Lietuvą ir su visa šeima atsidūrė užsienyje. Ir kas galėjo tikėtis ir laukti, kad mus, Brazilijos lietuvius, aplankys Antanas Smetona? ! O visgi taip atsitiko. 1940 m. pabaigoje svečią sutikti uoste nuvyko dr. Fr. Mejeris su Brazilijos Užsienio Reikalų Ministerijos diplomatinio atstovu A. B.L. Castelo Branco, o taip pat ir "Vilties" draugijos paskirtais šiais asmenimis: Ig. Dubauskas, Pranas Dutkus, L. Kiemensas, Pr. Zieziš ir kt. Iš uosto tiesiog buvo atlydėtas į Fr. Mejerio raštinę-konsulatą, kur jau A. Smetonos laukė jį pagerbti diplomatiniai ir Rio kolonijos lietuvių atstovai.

Trumpai pagyvenęs Brazilijoje, A. Smetona su žmona išvyko į Ameriką. Sūnus Julius Smetona su žmona pasiliko laikinai Brazilijoje ir nekurį laiką dirbo L. Kamenco firmoje, bet kaip turistai, greitai išvažiavo pas tėvus. Abu Smetonai mirė Amerikoje, o Lietuvos atstovas dr. Fr. Mejeris dar keletą metų atstovavo lietuvius. Be savo privatinio užsiėmimo, dalyvavo lietuvių visuomeniniame gyvenime. Atstovybėje Fr. Mejeriui talkininkavo buvęs Lietuvos susisiekimo ministerijos juriskonsultas advokatas J. Naškūnas, rašytojas Petras Babicakas ir Anta-

KANADOJ: MUZIEJAUS BELAUKIANT

Kai tauta sukuria išliekamas vertybes, iškyla reikalas saugoti jas ateities kartom. Tai galioja ir tautos išėivijai, tiksliau tariant, lietuvių išėivijai. JAV-se, kur mūsų išėivija yra bene seniausia ir gausiausia, sukurtų vertybių apsauga pradėta rūpintis žymiai anksčiau. Ten atsirado ir ALKOS archyvas bei muziejus Putname, Pasaulio lietuvių archyvas Čikagoje, Balzeko muziejus taip pat Čikagoje, neskaitant privačių rinkinių, kaip Broniaus Kviklio, vienuolių ir organizacijų archyvų. Be to, JAV yra lietuvių meno galerijų, muzikos archyvų, kurie apsaugos uždavinį jau senokai atlieka savo iniciatyva. Panašia linkme einama P. Amerikoje, Australijoje ir Europoje. Ten vienokiu ar kitokiu būdu saugomos išėivių sukurtos kultūrinės vertybės. Europoje yra įsteigtas Lietuvių kultūros institutas, kuris su Vasario 16 gimnazijos pagalba telkia kultūrinės vertybes turimose kukliose patalpose. Net Lenkijos lietuvių rūpestingai renka kultūrinius rodinius ir telkia juos turimose patalpose. Ypač aktyvūs toje srityje Suvalkų trikampio lietuvių. Nuo jų stengiasi neatsilikti ir Dariaus-Girėno paminklo saugotojai, telkiantys literatūrą apie tuos didvyrius ir kitokius etnografinius dalykus.

Išlydėję ir atsiveinę su mus lankiusiais svečiais ir atstovais, grįšime prie kolonijos kasdieninių rūpesčių — visuomeninės, švietimo ir kultūrinės veiklos ir ką pasiekėme per 60 metų.

Būs daugiau

Kanadoje, kur gyvena apie 25.000 lietuvių, kultūrinių vertybių apsauga mažai kas rūpinosi. Senieji ateiviai nesukūrė jokios institucijos, kurios rūpestis būtų minėtų vertybių telkimas bei apsauga. Naujieji pokario ateiviai į tai nekreipė dėmesio, nes pagrindinis jų rūpestis buvo įsikūrimas, darbas ir visuomeninė veikla. Vėliau, kai valstybiniai Kanados muziejai ir archyvai pradėjo rūpintis etninių grupių kultūrinių vertybių apsauga, mažai dalis tautodailės kūrinių, dokumentų ir knygų pateko į valstybines institucijas. Bandymai sutelkti jose gausenę medžiagą dėl įvairių priežasčių nebuvo sėkmingi. Valstybinės institucijos saugo tik tas kultūrinės bei istorinės vertybes, kurios joms atrodo svarbios žiūrint Kanados mastu. Dėl to lietuvių požiūris į tų vertybių atranką bei apsaugą dažnai būna skirtingas. O Kanados lietuvių per pastaruosius keturis dešimtmečius yra sukūrę nemažai kultūrinių bei istorinių vertybių, kurių apsauga platesniu mastu darosi būtina. Užtai pastaraisiais metais pradėta rūpintis steigimu savo muziejaus, kuris apimtų visas pagrindines kultūrinio gyvenimo sritis ir būtų jo veidrodžiu. Po ilgai trukusių pastangų pagaliau pavyko Kanados Lietuvių Bendruomenei susitarti su Anapilio sodybos korporacija, kurios vadovybė ryžosi statyti muziejui tinkamą pastatą.

"Tėviškės Žiburiai"

Truputį linksmiau

Nebejaučia žemės...

— Kai aš su tavim, Maryte šoku, tai stačiai žemės po kojom nebejaučiu.

— Kaip tu, brangusis, tą žemę jausi, kad nuolat man ant kojų lipi.

— Nupieškite karo laivą— sako instruktorius vienam karių. Šis greitai nupiešia banguojančią jūrą ir sako: jau nupiešiau, leitenante.

— O kur gi laivas?

— Jis yra pasinėręs, mat povandeninis.

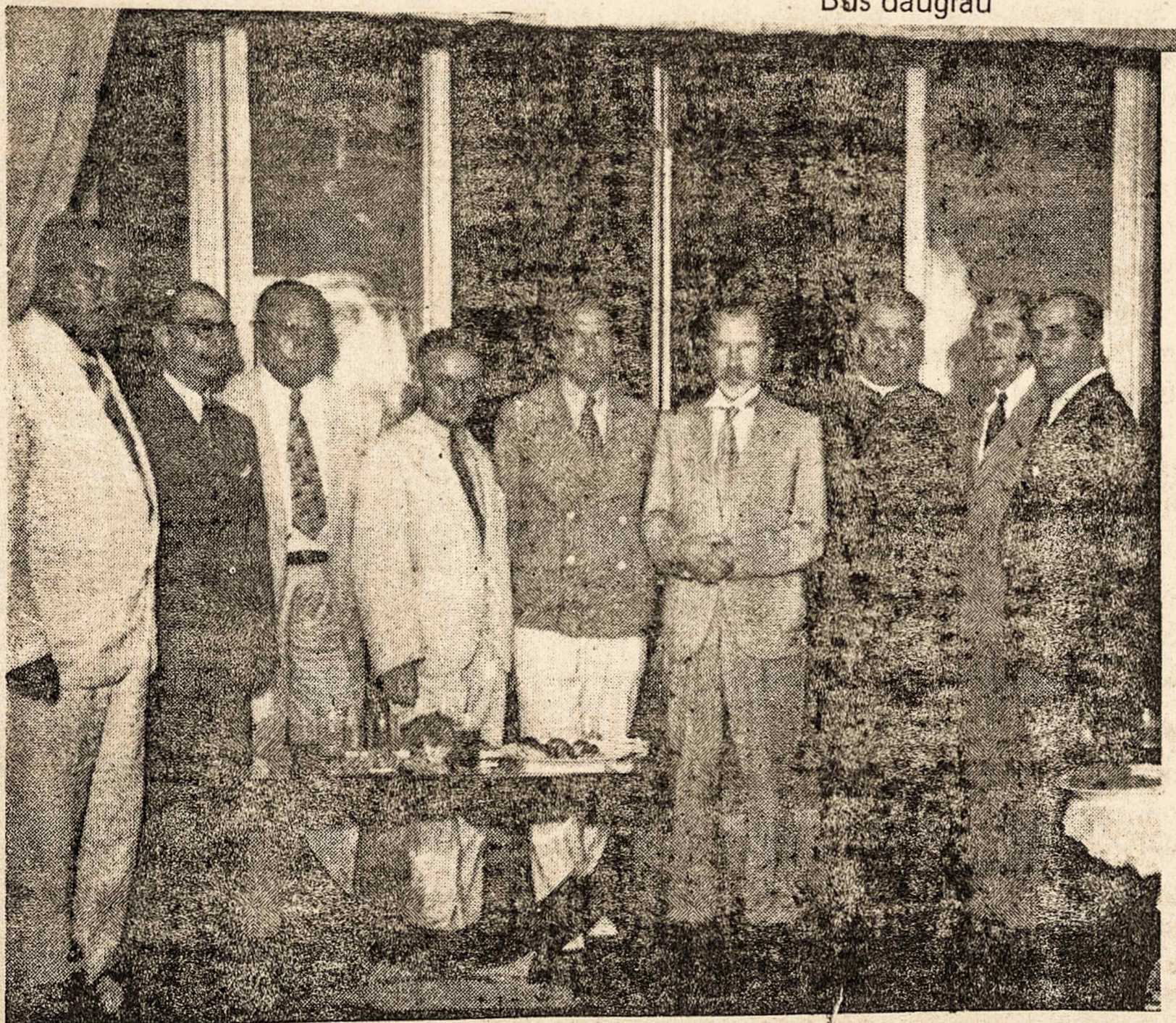
BAZAR SVEIKAS

Abrimos uma lojinha de presentes,
papalaria, artigos lituanos e religiosos.
Venham conhecer-nos.

Muito gratas

Ivany — Ana Beatriz — Silvia — Emilia

RUA DAS ROSEIRAS, Nº 411
VILA BELA

1940 m., Nuotraukoje, Atstovybės raštinėje, stovi iš kairės į dešinę — Dr. Fricas Meyeris Ignas Dubauskas, Pranas Zieziš, Jonas Sautusaitis, Dr. Kazys Grauzinis — Lietuvos Atstovas Argentinoje, svečias buvęs Prezidentas Antanas Smetona, kun. J. Janilionis, Pranas Dutkus ir Telesforas Mažeika

KRYŽIŲ IR RŪPINTOJĖLIŲ LIETUVA, KANTATOS KŪRĖJAI

Sekantį spaudą ir skaitant apie Lietuvos krikšto 600 metų sukakties paminėjimą, kažkaip Montrealis iki šiolei yra praeinamas tylomis. Nežiūrint, kad libretas ir muzika Kantatai jau yra įvykęs faktas. Pasirengimas Kantatai jau eina pilnu tempu ir ji bus išpildyta gegužės 23 dieną, 15 valandą, 1987 metais Montrealio Švento Kazimiero parapijos šventovėje.

Šia proga būsime pirmieji.

Déka saviems Montrealyje gyvenantiems menininkams, ir su jais susitarus buvo ryžtasi šį iškilų Lietuvos krikšto minėjimą, atžymėti Kantatos formoje savoje kolonijoje ir savom jėgom. Kadangi turime užtektinai baisingų dainininkų ir solistų.

Laimingi esame turėdami savam tarpe, iškilų poetą dr. Henriką Nagį. Paprašius, jis mielai sutiko imtis šiai iškilai progai parašyti libretą.

Berašant, jam kito daugybė visokių abejonių ir net noras nutraukti tą pradėtą darbą. Pagaliau nugalėjęs visas kliūtis jis sukūrė tokį kūrinį, kuris pasiliks visų amžių bėgyje. Atrodo, kad tikrai jo rankas ir mintis vedė pats Aukščiausias.

Skaitant šio iškylaus kūrinio žodžius, nori ar ne, jie giliai skverbiasi vison esybėn ir paliečia giliausias žmogiškos sielos gelmes. Manau, kad tą jausmą pajus visi, kurie turės progos išgirsti.

Taipogi monreališkiai džiaugiasi ir savo kompozitoriumi Aleksandru Stankevičiumi. Jis yra plačiai žinomas netik Montrealyje bet ir plačiame pasaulyje, jau vien dėl Kalėdinės plokštelės. Jis yra savininkas plokštelių leidimo firmos "VILNIUS" records, per kurią jau yra išleides eilę gerų plokštelių ir kasečių, visokeriopo žanro. Jis yra Montrealio Aušros Vartų parapijos vargonininkas ir chorvedys. Chorui yra sukūręs giesmių bei dainų tiek solistams tiek ir chorams.

Jis yra T.V. ir radijo reklamų kūrėjas ir šioje srityje jis gana efektingai darbuojasi.

Paprašius, jis apsiėmė sukurti muziką šiai Kantatai.

Solistas **ANTANAS KEBLYS**, daug prisidedantis prie kantatos "Kryžių ir Rūpintėjų Lietuva" paruošimo Montrealyje

Kaip ir visados, čia jis nuoširdžiai, išsami ir rūpestingai parašė muziką ir instrumentaciją.

Nebuvo tikėtasi, kad jis suspės paruošti, per tą duotąjį, trumpą laiką. Jis nėra dar pilnai apvaldęs lietuvių kalbos, bet jo pagelbininkė ir talkininkė žmona Gaila buvo jam vertėja ir čia buvo nugalėta kliūtis.

Jau turėjau, malonią progą išgirsti piano aranžamentą.

Šioje Kantatoje jis įveda ir mūsų liaudies melodijų ir kai kur išgirsti melodiją mūsų giesmės "Pulkim ant kelių".

Montealio lietuvių visuomenė nekantriai laukia išgirsti šių dviejų menininkų jungtinį kūrinį. Ir neabejojame kad ši iškili Kantata pasieks visus lietuvius.

Išpildyme įsijungia šie vienetai: Aušros Vartų parapijos mišrus choras, šv. Kazimiero parapijos mišrus choras, Montrealio jaunimo ansamblio "Gintaras" dainininkai, mergaičių choras "Pavasaris" ir Otavos mergaičių choras "Ramunėlės".

Solistai: operos solistė Gina Čapkauskienė ir kamerinis dainininkas Antanas Keblys.

Chorus ir solistus palydės vargonai ir šiai progai sudarytas Aleksandro Stankevičiaus kamerinis orkestras.

A. Keblys

ŽINIOS IŠ MISIONIERIAUS

Mūsų keliaujantis kun. P. Urbaitis rado vietos kur sustoti ir laiko vieną kitą žinutę duoti apie save. Rašo jau iš JAV, saleziečių parapijos Miami, Floridoj. "Palikau Venezuelą su sloga... Sloga gerėja čia, pre Mercy Hospital, kur dirba 24 valandas į parą trys kapelionai, kunigai saleziečiai". Ir pasakoja, kad Venezueloj sutarė trijų-keturių lietuvių delegacija sekmadieniais lankyti vietines parapijas primenant Lietuvą ir lietuvių krikšto jubiliejų ir tuo sudarant talką maldų už Lietuvą". Karake taip pat susitiko su buvusiais saleziečių auklėtiniais Italijoje, dabar gan gyvai besireiškančiais Venezueloj.

Tiek Venezueloj, kiek JAV-bėse, visur primena mūsų pavyzdinę jaunuolį, Petrą Perkumą, jo mirties 50-čio proga. "Kalbu per radiją ir bažnyčiose ir dalinu jo biografiją".

Tai tiek, sako "nes dar šiandien norėčiau išsiuntinėti nors 10 laiškų, tolimesnei kelionei pasiruošiant".

Ir visiems siunčia Velykinius sveikinius, pridurdamas: "Gal jie jums ateis jau po Velykų. Tačiau dvasioje esame ir būsime artimi darbe ir maldoje".

GERIAUSIAS BŪDAS UŽSIMOKĖTI MŪSŲ, LIETUVOS PRENUMERATA, tai ištręsti čekį, Francisco Gavėnas arba Petras Rukšys vardu ir pasiųsti paprastu paštu.

Atvelyky, balandžio 26

Jubiliejinės programos metu šv. Kazimiero parapijoj ypatingas prisiminimas **KUN. BENEDIKTO SUGINTO** sukankant 15-kai metų nuo jo mirties (1972.IV.20).

COMERCIAL SVEIKAS LTDA.

BEBIDAS FÍNAS EM GERAL, NACIONAIS E ESTRANGEIRAS

WISKIES - CHAMPANHES - CONHAQUES - LICORES - AGUARDENTES
CERVEJAS - REFRIGERANTES - SUCOS - AGUAS MINERAIS - ETC.

ACEITAM-SE ENCOMENDAS PARA FESTAS EM GERAL
CASAMENTOS, BATIZADOS, ANIVERSÁRIOS, CONFRATERNIZAÇÕES, ETC.

PROGRAME SUA FESTA E
DEIXE AS BEBIDAS SOB NOSSA RESPONSABILIDADE.

Rua Manaiás, 7 - CEP 03140 - Fone: 215-6227 - Vila Zelina - S. Paulo

MŪSŲ ŽINIOS

Halina Mošinskienė

PRISIKELK! APSIDAIRYK! BUDĖK!

Daug rašoma, daug skaitoma, dar daugiau nemigo naktų mąstoma...

Vienų svajonės nuskrieja debesų gaurais, kitų slenka požemiais, kurmių gabutais, o tos vilties sujungti visus į vieną Bendruomenę tik žiburėliai, kaip kapinėse klaidžios liepsnelės.

Kaž kas panorą, kad V. Zelina būtų pavadinta "Vila" ar "parque Lituânia" — kodėl? — Kad pagerbti lietuvių imigrantų 60metį prisidėjusį prie Brazilijos progreso, kame? — Savo darbu fabrikuose, statose didžiųjų industrijų? — Kad išstarnautų "ubagų pensiją"? — Kad bent vienas, savo jėgomis prasiveržęs Henrikas Alves taptų mūsų jaunimui pavyzdžiu žurnalistų srityje? — Kad kiti augštuosius mokslus baigę šiandieną užimą prof. katedras? — O taip. Laimėjimai nuostabūs. Tik tas svetimas mums pasaulis. Nes mes patys nematome savo tarpe jaunų pajėgų, kurios pasireiškia savitarpyje daug ryškiau, kaip visų Sąjungų ir kt. Bendruomenių nariai... Mes nematome tų galiūnų susidomėjimo. Kodėl? — Mes nesisitengiame, o gal nepajėgiame visų pasiekti ir jiems įduoti savo entuziastinių siekių paskatą.

Tik pažiūrėjus ir pavardčius S. Paulo telefono abonentų knygos lapus, kiek randame ten lietuviškų pavardžių. O kiek jų visų dalyvavo Br. lietuvių balsavime Lietuvių Bendruomenės rinkimuose? Nenoriu nieko kaltinti. Tik konstatuoju faktą, kad mes — organizuotieji, perdėm esame jau nuvargę ir savitarpyje susigyvenę, kaip tie atskiri "vienetai", tai visus "sarašus" sudarome savo tarpe: — nenorėdami senųjų nuskriausti, įsprausti ir keltą jaunesnės kartos, ir dideliame pasitenkinimui tie yra leimėję L. Bendruomenės vadovybę — Brazilijoje. Užduotis nelengva, bet tikiu, kad jie savo pareigose susipras pozityviai ir sugebės savo optimizmu ir jaunatvės entuziastingu patriotizmu pritraukti bendram darbui bendramočių ir bendrataučių susidomėjimą.

Šiuo metu — didelė "vilionė" — p. Liet. Jaunimo Kongresas vyksta Australijoje. Tokiais atvejais atsiranda daug kandidatų — bet... — žinoma, kiekvienas nori ir "dainuoti ir šokti" lietuviškuose ansambliuose, kad gautų nemokamą kelionę, ar tai iš Br. Lietuvių Bendruome-

nės ar kt. organizacijų remiamą, kam? Savo asmeniškų jonių pasitenkinimui. Mano patarimu — naujoji išrinktoji Valdyba turi budėti savo atvankoje keliančių atstovų. Ir Taryba turi patvirtinti duotą sąrašą ir kelionių biudžetą turimą savo žiniūje. Paskirstyti visas išlaidas, pagal išgales. Kas nori įdomiau praleisti asmeniškai viešnagę teapsimoka iš savo santaupų. Jei yra neįmanoma dalyvauti viet. Brazilijos taut. šokių ansambliui tame Kongrese — jis nedalyvaus. Jei taip svarbu — tesusirenka savo Br. Jaunimo Sąjungoje kleionei išlaidas.

Būtų net gėda, didelis nusižeminimas, vis prašyti pašalpos iš Pas. Lietuvių Bendruomenės centro, kurį vargiai, kad ir pasiturintys lietuviai, ar jų tėvai remia čia.

Naujai Valdybai L. Bendruomenės Brazilijoje patariu būti labai budriems visais atvejais. "Stipendijų" klausymu, taipogi labai rimtai svarstytina problema. Iki šiol, gai tik vieną kitą sulaukėme — deja, ir tas į pašales nuėjo. — Mano manymu — kiekvienas lietuvis yra skolingas Lietuvai, nes savo lietuvišką sielą perėmė iš savo tėvų, kurie ten laisvoje Tėvynėje subrendo.

Lietuva egzistuoja gyva, jautri, graži savo sūnų kultivuojama ir mylima. Kiekvieno mūsų pareiga išlaikyti ne vien savo tautiškumą, parodose, šokiuose, tautinių rūbų, gintaro parodose, bet svarbiausia — išnaudojant lyg "tariamą Atolydį" — Laisvės Lietuvai. Ne prabangių kelionių pramoga ją lankant, bet kasdieną ją prisimenant savo laimėjimuose svetimose šalių ir pašalių kampeliuose. Visokiomis progomis — ypač jaunimas savo tarpe turėtų jungtis, vaidinimų, viešų rengimų jaukiomis progomis, kaip visuotinių Dienų minėjimų proga — "Motinos",

"Tėvo diena" — "Taikos diena" kur mūsų rašytojai būtų skaitomi... — o ir savo tarpe daugiau bendravimo būtų daugiau bendrų sueigų — vakaronių.

Br. Liet. Jaunimo Sąjungą tepažįstame iš jų pasirodymų viešuose minėjimuose. Kodėl nėra jų tarpe teatro mėgėjų — scenos meno sekcijos? Kodėl nėra menininkų parodų, fotografų parodų? Kodėl nėra mūsų mokslininkų, prof. simpoziumų ar įdomių paskaitų, įvairių sričių paskaitų jaunosioms šeimoms ir senukams? Geriatricijos paskaitos būtų labai įdomios ypač senesnės kartos problematikoje. — Visa tai yra gyvos gyvenimo temos dabartyje. — Politinės diskusijos tarpe savųjų — be užgaulių. Štai kur Br. Liet. Bendruomenės kelias — švietimo ir tarpusavio bendravimo kelias.

Kodėl nesuruošti tarpusavyje didįjį visų Brazilijos lietuvių suvažiavimą — Seimą, mummyse? Mūsų ateivijos 60-mečiui atžymėti? — S. Paulyje? Jaunimas savo draugėje daug daugiau bendrauja.

Praeitį visiems brangi, bet gyviesiems, jaunoji karta gyvena dabartimi. Juk daug įdomiau žinoti, kaip gyvena lietuvių palikuonys plačioje Brazilijos teritorijoje — o jų yra daug daugiau negu S. Paulo parapijose.

Kodėl jie lieka kažkur? — Manau, kad jau seniai liko "archyvuosna" palaidoti, bet jie gyvena ir yra mūsų tautos palikuonys, kaip mes čia visi.

Tokios yra mano sugestijos dabarties Br. L. Bendruomenei, jų — išrinktųjų programoje papildyti.

Budėkite prieš savo tautos genocidą savųjų tarpe.

IEŠKO GYVENIMO DRAUGO

Viktorija Zinevičius, 54 metų, našlė, norėtų susirašinėti su to paties amžiaus ir panašių gyvenimo sąlygų lietuviu, tikslu atkurti šeimyninį židinį.

Prašo rašyti: Rua Antonio Barbosa, 141 — Jardim Marisa — 05108 Pirituba, SP. — Viktorija Zinevičius.

VEIKLOS KALENDORIUS

G e g u ž ė s m ě n u o:

1- Pirmasis mėnesio penktadienis: Mišios ir adoracija (20 val.) Petro Perkumo namuose.

3- Keturgubas jubiliejus Zelinoj; Bendra malda Jubiliejinių Metų intencija.

13 - Lietuvos pasiaukojimas Nekalč. Marijos Širdžiai.

31. Jubiliejinių Metų programa šv. Kazimiero parapijoje, pradedant 16 val.

NB.: Balandžio 26 ir gegužės 31, esant pamaldoms 16 val., šv. Kazimiero koplyčioj 8 val. Mišių nebus.

ADVOCACIA E IMÓVEIS

EDSON DEOMKINAS

Direito CIVIL - Dir. CRIMINAL

Direito TRABALISTA

Av. Novo Horizonte, 213 - Conj. 2

COMPRAS - VENDAS -

FONE:

449-4379

ADMINISTRAÇÃO DE BENS

2 - Vila Sacadura Cabral - S. André

MŪSŲ ŽINIOS

MŪSŲ LIETUVĄ 2000

Velykinis MŪSŲ LIETUVOS numeris išėjo su skaitliuku 2000. Reiškia, kad Brazilijos lietuvių laikraštis pasiekė 2000-tinį numerį.

Ateinančiais metais ML minės savo gyvavimo 40-metį – ir bus verta tinkamai tatau paminėti. Betgi ir su šiuo dabartinio savaitraščio 2000-tuoju numeriu sveikinam MŪSŲ LIETUVOS pradininkus, buvusius jo redaktorius, korespondentus, skaitytojus, rėmėjus; ir linkim dabartiniams tų sričių tautiečiams nepavargti, nepalūžti – ir ištvermingai tęsti lietuvių knygnešio šventą darbą, jungiant ir šviečiant.

Gi kieno lakesnė plunksna – tepasiskardena.

Juk čia, dėkui Dievui, galim pilnai naudotis ta laisve, kurios, deja, neturi mūsų broliai-sesės pavergtoji Tėvynė: išreikšti savo mintis mūsų pačių laikrašty.

Pr. Gavėnas

PADĖKA

I sąrašą asmenų, kurie prisidėjo prie šv. Kazimiero parapijos kermošiaus, dar turime įrašyti sekančius:

P. Angelina Tatarūnienė mums paruošė kopūstus su dešromis, p. Veronika Skurkevičienė mums paruošė ir padovanojo raugintus agurkus, p. Angela Jotekaitė Lescinskas lietuvių barakui paremti davė 500 kruzadų čekį.

Mūsų nuoširdus ačiū.

Alda Chorociejus ir Ana Dirsė Coralon

GARBINGAS AMŽIAUS JUBILIEJUS

Šiomet prelatui Pijui Ragažinskiui suėina 80 metų, kun. Dr. Antanui Miliui 80 metų, kun. Feleksui Jokubauskui 75 metai ir seselei Karolinai 80 metų.

Lietuvių Katalikų Šv. Juozapo Bendruomenė rengia šio trigubo Jubiliejaus minėjimą.

Šių metų Gegužės mėnesio 3 dieną 11 val. V. Zelinos bažnyčioje iškilmingos koncelebruotos Šv. Mišios.

12 val. Jubiliejiniai Pietūs Jaunimo Namuose.

Šv. Juozapo Bendruomenė kviečia Visus pagerbti savo dvasios vadus ir minėjime dalyvauti.

CURSO

AUDIOVISUAL

DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA

Informações: tel.273-0338

Šio "ML" numerio

GARBĖS LEIDĖJAI
JONAS ir VERA TATARŪNAI

Dosniems ML rėmėjams širdingiausia padėka
Administracija

LIETUVIŲ SĄJUNGOS BRAZILIJOJE

MOTINOS DIENOS

MINĖJIMAS

Pietūs ir Motinų pagerbimas įvyks Sąjungos namuose,
Rua Lituânia, 67 – gegužės mėnesio 17 dieną, 13 val.

Rezervos: 274-5116 – 2156310 – 93-5470

REZUREKCIJA ZELINOJ IR... SUSIMASTYMAS

Velykų 6 val. ryto Zelinoj išsivystė Rezurekcijos procesija? Prisikėlusiojo vėliavėlė, Lietuvos ir Brazilijos vėliavos nešamos jaunimo tautiniais rūbais, kunigai, Švenčiausiasis po baldakimu lydimas kelių "brolukų" su liktarnom, choras, organizacijos, tikinčiųjų minia. Gaudžia Velykų varpai, gatvėj skamba varpeliai, choras traukia "Linksmą dieną". Šventės aplinka. Tradicija.

Mažai jaunimo; ir tas, vien tik jei su kaip nors aktyviai dalyvaujančiais tėvais (ar seneliais) ir jei pats kuo nors aktyviai prisidedantis. O ta neva "tikinčiųjų minia": daugiau jau su apsnigta ir palinkusia galva bei krypuojančiom kojom. Iš pradžių tyliai lydi procesiją, o paskui... reikia ir kuo nors užimti laiką; juk nei gieda, nei meldžiasi, o tyliai mąstyti – sunku. Tad vienas kitam leptelia žodelį, atpažįsta gal seniai bematytą tautietį, pradedam dalintis šypsniais, sveikinimais, įspūdžiais, prisiminimais: "anksčiau šiomis gatvėmis purvyną minkydavom...; čia gyveno tas ir tas tautietis... ano sūnus inžinierius išėjo ir tiek gauna j mėnesį..." O jei būtų daugiau jaunimo, tai kalbos gal nukryptų į... futbolą, į "namoradą" ir pan. Taip kad ir norėdamas, negali susikaupti, pasimelsti ir rimtai pasiklausti: Tai ko aš čia atėjau? .

Bet mes vis laikomės tos "šventos" tradicijos. Ir einam procesijoje. O paskui skundžiamės: Kurgi tas mūsų jaunimas? Kodėl jis nedalyvauja šiose gražiose lietuvių tradicijose? ...

Čia neužtenka skustis ir kitus kaltinti. Gal būtų geriau sustoti – ir giliau panagrinėti šio apsileidimo priežastis. Juk atsinaujinti reikia. Nors šiais samoningo tikėjimo ir Krikšto Jubiliejaus metais. (KPG)

SKAUTŲ GYVENIME

"Palangos" skautų grupė nuolankiai prašo Viešpatį padėti p. Eugenijai Bacevičienei, mūsų grupės vadovei, greit pasveikti. Ir nuoširdžiai linkime, kad ji greičiausiai galėtų vėl mūsų tarpe dirbti ir mums vadovauti. Budėk!

"Mūsų Lietuvos" Redaktorius ir visus šio savaitraščio darbuotojus prisimindama Didžiojo Prisikėlimo sąžinėse ir Lietuvos gamtos žirginėliuose

SVEIKINU

su didžia pagarba ir padėka už pasiaukojimą skleidžiant lietuvišką žodį, kaip "kardą" prieš mūsų tautos genocidą išsivijoje – Aleliuja.

Jūsų bendradarbis
Halina Mošinskienė

S.P. 1987 m. Velykos.

PADĖKA

Dėkoju Dr. Antanui Šauliai ir Monikai Šaulytei, už pastangas mane operacijai širdies Institute Taip pat kun. Pranui Gavėnui, kun. Šeškevičiui, kun. P Urbaičiui ir visiems, kurie prisiminė mane savo maldose ir maldėsi už mano sveikatą, bei tiems, kurie mane aplankė Institute ar namuose. Visiems širdingas ačiū.

Tonas Tatarūnas